

Diagram 30.

Selv uten å vite hva som pekes ut med «dette objektet», og hvilke egenskaper F og G er, kan du gjenkjenne at standpunktet er riktig dersom argumentet er riktig. Hvis det er slik at et eller annet objekt har en egenskap F , og at alle objekter som har egenskapen F også har egenskapen G , så må det førstnevnte objektet ha egenskapen G .

I logikken har flere vanlige argumentasjonsformer fått egne navn. Noen klassiske eksempler er *modus ponens*, *modus tollens*, *hypotetisk syllogisme* og *disjunktiv syllogisme*:

Eksempler hvor standpunktet er en deduktiv følge av argumentet	
<p>MODUS PONENS</p> <p><i>Standpunkt</i> q</p> <p><i>Argument</i> [Påstand 1] Hvis p så q [Påstand 2] p</p>	<p>MODUS TOLLENS</p> <p><i>Standpunkt</i> Det er ikke slik at p</p> <p><i>Argument</i> [Påstand 1] Hvis p så q [Påstand 2] Det er ikke slik at q</p>
<p>HYPOTETISK SYLLOGISME</p> <p><i>Standpunkt</i> Hvis p så r</p> <p><i>Argument</i> [Påstand 1] Hvis p så q [Påstand 2] Hvis q så r</p>	<p>DISJUNKTIV SYLLOGISME</p> <p><i>Standpunkt</i> q</p> <p><i>Argument</i> [Påstand 1] p eller q [Påstand 2] Det er ikke slik at p</p>

Deduktiv følge

Et standpunkt er en deduktiv følge av et argument hvis og bare hvis:

- det er umulig at standpunktet er feil dersom argumentet er riktig, og
- dette beror på påstandenes logiske form.

Hvis standpunktet er en deduktiv følge av argumentet, så er argumentet maksimalt relevant.

Vurdering av deduktiv følge

Det finnes et eget fagområde som studerer deduksjon: formell logikk. I formell logikk bruker vi egne metoder for å bevise at et standpunkt følger deduktivt fra et argument eller at det ikke gjør det (se for eksempel Kolflaath, 2020). Ideelt sett er dette den beste måten å vurdere deduktive argumenter på, men det krever en del kjennskap til logikk. I stedet skal vi bruke en forenklet metode for å vurdere deduktive argumenter.

La oss forklare metoden med hjelp av eksemplene ovenfor. I «Eksempel: Deduktiv følge» er standpunktet «Væsken er en syre»:

- **Steg 1** er å anta at det ikke stemmer, som betyr at vi skal forestille oss et hypotetisk scenario hvor væsken ikke er en syre.
- I **steg 2** skal vi anta at argumentet er riktig. Så vi må anta at i dette scenarioet er det både slik at lakmuspapiret er rødt, og at *hvis* lakmuspapiret er rødt, *så* er væsken en syre.
- **Steg 3** ber oss sjekke om disse antakelsene er konsistente. Tenk nå over hva det innebærer at påstanden «Hvis lakmuspapiret er rødt, så er væsken en syre» er riktig. For at både denne påstanden og påstanden «lakmuspapiret er rødt» skal være sanne samtidig, må også påstanden «væsken er en syre» være sann. Men det er i konflikt med antakelsen fra steg 1. Så antakelsene fra steg 1 og 2 er inkonsistente.
- I **Steg 4** kan vi kan dermed konkludere med at standpunktet følger deduktivt fra argumentet, og at argumentet derfor er maksimalt relevant.